

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nrul de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Miksa utca 2--3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Mai rău decât în Azia!...

(*) Pentru nimic nu se supără mai tare concetățenii nostri maghiari de cum se supără când zicem că instituțiile lor și executarea legilor sunt de caracter aziatic... Ei au, dupăcum se știe, ambiția să treacă drept un popor nu numai cavaler, dar și liberal, iubitor de libertate în sensul modern. De aceea îi și supără, peste măsură, când naționalitățile se plâng, s'audă și străinătatea, de aceia i au durut demascările făcute de Björnson și au improcusuat »Tribuna« pentru »Calvare«, traduse și în nemțește...

De astădată însă un ziar unguresc, și încă unul de frunte, »Pesti Hirlap« (numărul de ieri) recunoaște, că în ce privește întocmirile constituționale Ungaria e mai prejos decât statele aziatice.

»Iată — scrie făcând asămănare cu Persia și Turcia — o »constituție« proaspătă, abea de câteva săptămâni, și când ne gândim cu cât este mai perfectă, mai înțeleaptă, mai practică, mai vrednică decât constituția noastră de o mie de ani... E îngrijitor și rușinos pentru noi, dar trebuie să recunoaștem, că frații turci într'un avânt neașteptat, ne-au întrecut în cel mai simțitor punct, în chestia constituțiunei noastre cu mare trecut și de însemnătate istorică...»

O constatare, care, desigur, e dreaptă și sprijinită pe fapte.

Numai premisele sunt false. Numitul ziar pune constituția maghiară mai prejos decât

cea turcă din cauză că în țara sa, nația maghiară nu poate face ce vrea: iată, nici acum nu poate face bancă națională, nici armata nu e națională, »ci un cuvânt al Domnitorului e mai mult, mai greu și exclusiv hotărîtor, decât voința legală și dorința deapă a întregii națiuni« ..

Aci e greșala fundamentală nu numai a numitului ziar, ci a întregii națiuni maghiare, care se crede singură în țară și exclusiv stăpână, ignorând împrejurarea că jumătate dintre cetățeni, naționalitățile, nu au aceleași dorinți ca ungurii... Prin urmare, pentru a și impune voința, fruntașii vieții publice maghiare se simt îndemnați și în drept a săvârși lucruri cari, într'adevăr, dau statului ungar aspectul unui stat — aziatic... Ori mai este în Europa vre-un stat cu lege electorală ca a noastră: într'un fel pentru românii ardeleni și altfel pentru unguri? Se mai fac și în alte părți alegeri ca în Ungaria? Mai sunt țări, chiar în Balcani, cu lege de presă ca a noastră? A mai rămas vre-un stat fără lege care să garanteze dreptul de întrunire și liberă asociere? Avem noi libertatea cuvântului și a tiparului? Dar în Turcia chiar după lovitura de stat făcută de reacționari la 13 Aprilie, în plin regim de teroare, tinerii turci au ținut întruniri și au rostit vorbiri violente veștejind guvernul aziatic. La noi însă cel din urmă și mai brutal jandarm își ia îndrăzneala și dreptul să oprească o adunare chemată de deputații naționaliști.

Așa, că norocul pentru țară este tocmai ceea ce »Pesti Hirlap« numește o nenoro-

cire: că ungurii nu pot face tot ce doresc, ci hotărîtor este cuvântul monarchului...

De ce nu vrea »nația« maghiară să facă reforma electorală, așa cum monarchul a anunțat-o în mesajul de tron? Cine se împotrivesc deci la aducerea unei reforme moderne? Cine contribuie dar la menținerea unor stări de lucruri aziatice?

Iar că aceste stări vor să le perpetueze în defavorul nostru, se invederează mai ales din cele ce se petrec acum, în plină criză. În loc să abandoneze planurile cari i-au adus în conflict cu Dinastia și aruncaseră țara în stare de *ex-lex*, iar pe naționalități le-au înstrăinat, șefii »nației« stăruie și acum nu pentru *sufrajul universal*, dorit și de Curte și de popoare, ci vor bancă națională, ca mâine să facă și din armată o instituție de maghiarizare!

Atât de mult sunt porniți ungurii în direcția asta, încât chiar acum, în decursul audiențelor ce se petrec la Curte pentru rezolvarea crizei, citim că Justh ține morțiș la ideea băncii, iar »Pesti Hirlap« ține să susțină direcția aceasta scriind dupăcum urmează :

»Se poate oare azi închipui rezolvarea crizei prin abandonarea chestiei băncii fără ca astfel să fie umiliți grav bărbaii de stat conducători și majoritatea parlamentară să fie desonorată politicește, cu un cuvânt o națională *capitis diminutio maxima*«.

Dacă idei de acestea li-se sugerează conducătorilor »nației« când sunt chemați de monarch sus, în cetatea dela Buda, și ei

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

I N I M A.

Regele Umberto.

Luni, 3 Aprilie.

La 10 fix, tata a văzut dela fereastră pe Coretti tatăl și fiul, că mă așteptau pe piață, și mi-a zis :

Uite-i, Enrico, du-te să-ți vezi pe regele.

Eu mă coborâi pe scări în goană. Tatăl și fiul, erau mai sprinteni ca oricând și niciodată, ca în dimineața aceea, nu mi s'a părut că seamănă unul cu altul așa de tare. Tatăl avea pe piept decorația, iar mustățile îi erau răsucite ca două ace.

Am pornit numai decât spre gară, că regele sosea la 10 și jumătate. Coretti tatăl, fuma cu pipa, și-și freca mâinile.

— Știi decând nu l'am mai văzut?, ne zise. Dela bătaia din șaizeci-și-șase! Sunt numai cincisprezece ani și trei luni! Ori-decâte-ori a venit aici, n'am avut norocul să-l văd, pentru că eram dus din oraș.

Vorbea de regele și-i zicea »Umberto«, ca și cum ar fi vorbit de un prieten. — Umberto comanda divizia a 16-a; Umberto era de 22 de ani și trei zile; Umberto avea un cal așa și pe dincolo.

Cinci-spre-zece ani! — zicea mărind pașul — vă spui drept că mi-e dor să-l văd. Era principe

pe atunci, acum este rege. Dar și eu m'am schimbat, din soldat m'am făcut negustor de lemne.

Și râdea cu poftă.

Băiatul său îl întreba :

— Tată, dacă te-ar vedea, te-ar recunoaște?

Coretti începu să râză :

— Ei bravo! Cum vrei să mă cunoască? El, Umberto, era unul, noi eram ca muștile. Ce crezi că Umberto s'a uitat la fiecare în parte?

Ajunsesem pe corso Vittorio Emanuele; ce de lume! Toți se duceau spre gară. Trecu o companie de Alpini cu trompeții sunând; trecură doi carabinieri călări, în fuga mare. Cerul era senin ca o minune.

— Da! — făcu Coretti-tatăl încălzindu-se la vorbă — îmi pare foarte bine că-mi văd iar pe generalul meu de divizie! Ah; cum am îmbătrânit de repede! Parc'a fost ieri, când eram cu ranița în spate și cu pușca în mâni, în invălmășala aceea dela 24 Iunie! Umberto trecea în sus și în jos cu ofițerii lui, pe când tunurile bubuiau în depărtare. Toți se uitau la el și-și ziceau: De nu l-ar nimeri vre-un glonț! — Nici nu visam atunci, că după puțin timp o să mă aflu lângă el, înaintea sulitelor ulanilor austriaci, dar știți? la patru pași unui de altul. Ziua era frumoasă, cerul ca o oglindă, dar o căldură! Ia să vedem, putem să intrăm.

Ajunsesem la gară; era atâta lume, trăsuri, gardiști, carabinieri, societăți cu steagurile. Muzica unui regiment cânta. Coretti-tatăl ceru să între subț portici, dar nu-l lăsară. Atunci vru să ajungă în rândul întâi de lume și făcându-și loc cu coatele, isbuti să ne ajungă și pe noi înainte;

dar lumea care se mișca ca valurile ne legăna la dreapta și la stânga. Coretti-tatăl ochi primul stâlp din portici, acolo unde gardiștii nu lăsa pe nimeni sa stea; și ne zise :

— Veniți cu mine!

Ne luă de mână, în două sărituri trecurăm peste locul gol și ajungând la stâlp se razimă cu spatele de zid.

Veni în fugă un brigadier de poliție și-i zise :

— Aici nu poți să stai! Nu este voie.

— Sunt din al patrulea batalion dela 49 — răspunse Coretti arătându-și decorația.

Brigadierul se uită lung la el, apoi răspunse :

— Bine! Poți să stai!

— Când vă spuneam eu! făcu Coretti cu mândrie. Al patrulea dela 49 este vorbă sfântă! Adecă cum, să nu pot eu să-mi văd pe generalul meu cu care am fost în careu? Dacă atunci l-am văzut deaproape, am dreptul să-l văd și azi tot deaproape. Ce zic eu general! Timp de o jumătate de ceas a fost comandant de batalion, pentru că în ceasul acela el comanda batalionul, el care sta în mijloc, iar nu maiorul Ubrich!

În timpul acesta, în sala de așteptare și afară se vedeau mulți domni și mulți ofițeri, iar înaintea ușei se înșirau trăsurile, cu servitorii îmbrăcați în roșu.

Coretti a întrebat pe tatăl său dacă prințul era cu sabia în mână, când sta în mijlocul carului.

— Negreșit că era cu sabia în mână, ca să se apere de vre-o lovitură de lance, care putea să-l lovească pe el ca pe ori care din noi. Ah

se încumetă să exprime înaintea M. Sale aceste gânduri și simțiri »naționale«, — putem fi siguri că situația actuală încurcată și dacă se va rezolva, noua aranjare nu va dura mult, ci vor urma alte complicațiuni și mai grave. Din fundament trebuie deci rezolvate lucrurile, astfel se face începutul unei crize interminabile.

Curtea să nu uite, că o parte preponderantă a cetățenilor, naționalitățile, au nu numai drept să trăiască, ci și cuvânt să spună cum vor să trăiască. Criza să se rezolve deci așa fel, că dacă în prezent suntem tratați ca o cantitate neglijabilă, cel puțin pentru viitor să ni se deschidă perspectiva unei vieți politice moderne, în care toate puterile să se poată valora și nimic să nu fie înăbușit!...

O conferință panslavistă. Ziarul »Narodny Listy« din Praga anunță că în zilele de 22—25 Mai va avea loc o conferință panslavistă în Petersburg. Desbaterile ei se vor ocupa mai ales cu proiectul unei bănci slave și cu organizarea unei expoziții slave în Rusia.

Unitatea ceho-slovăcească. Foile uigurești se ocupă cu popoarele slave ale monarhiei noastre, mai cu seamă cu cehii și slovaci, cari prin înrudirea lor de sînge prea ușor pot fi periculoși statului, despre care se crede că numai prin Gewalt-urile ziarelor se poate susține. Subt titlul »Slovaci și moștenitorul tronului« »B. Hp.« scrie despre dinasticismul slovacilor prezentîndu-l ca o urmare a visurilor ce își fac slovaci în privința persoanei, moștenitorului de tron. Numitul ziar crede că banii cehilor vor face din moștenitorul tronului mîntuitorul slovacilor întrebînd căsătoria și alipirea viitorului rege față de cehi ca un mijloc de coteșire. Ziarele uigurești se supăra că slovaci în cărțile lor pentru popor dau portretul moștenitorului de tron și cu cunoscuta bunăvoință ele inventează și publică cele mai »intime« convorbiri ale slovacilor: cum povestesc cu toții că moștenitorul tronului l-ar fi primit în audiență pe deputatul Hodza și l-a asigurat de bună voință sa, apoi cum răstălmăcesc slovaci cazul lui Hlinka, pe care scaunul papal l-ar fi reintegrat în oficiul său. Scrie despre temerile slovacilor că o Ungarie mare și tare — așa cum o

sustin cei dela »B. Hp.« — ar împiedica înființarea Austriei slave. Și termină articolul declarînd »sfortările slovacilor« drept copilării.

Nici nu e greu să te îmbărbătezi cînd tu singur îți închipui primejdiile și-ți dovedești netemeinicia lor.

Dar nu e unul singur care vede cai verzi pe pereți. În acelaș număr găsim o dare de seamă despre almanahul unității ceho-slovace. Din acest almanah se vede evident că toată acțiunea cehilor e îndreptată și concentrată în Ungaria de nord-vest. Cehii și în viitor se vor trudi ca să imbibeze slovacii cu cultura lor. În almanah se poate citi că conducătorii își scriu epistole unul altuia și că cer informații 1. despre chestiile actuale literare politice și economice. 2. despre înțelirile cehilor și slovacilor. 3. despre presă. 4. păreriile unguurilor despre uniunea ceho-slovacă și legea de naționalități. 5. alte chestii de ale uniunei.

Uniunea se silește să lătească cărțile slovacești și cehi între slovaci, așa bunăoară a împărțit în popor 250 de călindare gratuit; ajută studențimea din Ungaria cu 2700 coroane, sprijinește presa, a creat o cancelarie de informație economică și ține diferite conferințe pentru popor.

Și toate acestea le fac »agitatorii« crescuți la universitățile răbduriei noastre țări, încheie ziarul unguuresc.

Periculoasă unitate!

»Reichspost« despre convenția cu România. Ziarul »Reichspost« scrie un articol de fond despre convenția comercială cu România. Ziarul din Viena mărtuisește că România a exploatat foarte bine situația internațională în care se afla Austria la încheierea convenției. Dacă atunci Austria ar fi refuzat încheierea convenției, asta ar fi fost dovada unei înstrăinări politice, a unei depărțiri a României de Austria și puterea armată a României e mai importantă decît să poată fi neglijată. România e o poziție foarte însemnată în societatea politică a Austriei. Prietenia politică însă nu se împacă cu războiul economic și vamal. Iată pentru ce Austria a fost nevoită să primească condițiile puse de România.

Din Sinaia.

— Relație specială. —

Sinaia, 22 April v.

E fermecătoare, deosebirea naturii în unele părți. La câteva zeci de kilometri e liliacul în floare și nu departe de grădinile parfumate creștele munților pleșuvi stau de ghiață, subt haina

albă a iernei. La poalele Vârfului cu dor, Sinaia, clipește a lene genele amorțite după atîta somn. E mult de cînd a început iarna și April a adus un stol de rîndunele așa de pe nepregătite, vrăbiile s'au răzvrătit nebulatece, floarea Paștelui s'a scuturat, micșunelele s'au rușinat și codrul bătrîn a întins svon șopotitor de alarmă. A fost o noapte senină cu lună plină, o zi cu soare de aur și apoi ca prin minune, zorile de a doua zi au luminat un brău pestriț de fagi și pini înverzii, să împodobească poala azurie a cerului limpezit în cel dintâi zimbet primăvăratesc. Rîndunelele sbor însuflețite în zorul cuiburilor noi, pătura întregă respiră o viață nouă și ar fi să fie graba în zor dar o păsărică mică, ciripește îndărătnic a ploaie. Și e posomorât.

Ploaia, dar nu e trist. Verdele proaspăt, ivit ici colo între desimea întunecată a brazilor pădurei, pajiștele de iarbă catifelată, crângurile înmugurate și câțiva meri sălbatici înfloriți fără de veste, au un nu știu ce de tinerețe nepipăită și în ploaia ce se cerne mărunț și cald, par un zimbet printre lacrimi. Sinaia se scutură greu de cojocul iernei dar cînd se trezește, cît farmec are valea Peșului o știu cei ce-i cunosc cântecile și poveștile, acei ce trăiesc în colțul acesta hărăzit cu atîta îmbelșugare de natură, ca și călătorul prins de vraja nedeslușită în taina minunată a frumșeiilor fără de pereche.

În colțisorul acesta liniștit și singuratic unde, trei părți din an, întimperiile vremii sunt poate evenimentele cele mai mari, se înțelege dar, ce mișcare poate stărni o vizită neașteptată. Alaltăieri, trompetele unei trupe de gornști au răsunat deodată în ecoul văilor, o companie de vânători sosea. Venea să facă gardă la Castelul Peș. M.M. LL. regele și regina, părăseau capitala, pe tăcute, fără zgomot și oficialități, venind să respire puțin, aerul curat al primăverii la Sinaia.

I ri cu un tren special, la orele 2 și jumătate, M.M. LL. RR. însoțiți de o restrînsă suită, dna Zoe Bengescu dna de onoare a M. S. Regina, d. general Mavrocordat șeful casei militare și mareșal al Curții și d. Colonel N. Grațosky adjutant de serviciu al M. S. Regelui, au sosit în gară la Sinaia. Pe peron au fost primiți și salutați de d. primar Gh. Manolescu și d. polițaiu Rădulescu, M. S. Regele întrebîndu-se puțin cu d. primar a trecut prin sala de recepție și apoi s'a urcat în automobil, împreună cu M. S. Regina și urmași de suită au pornit la Castelul Peș.

blăstămații! Veneau ca urgia lui Dumnezeu! Se învârteau printre soldați, printre tunuri ca o furtună, dărîmînd tot ce întâlneau în cale. Se făcuse o învălmășeală de cavalleggeri de Alexandria, de lănceri di oggia, de infanterie, de ulani, de bersaglieri, că părea un iad. Deodată auzii strigăte: — Alteță! Alteță! — și văzui venind spre noi, spre Umberto, lăncile amenințătoare ale austriacilor. Făcurăm foc, un nor de pulbere ascunse totul de nu se mai văzu nimic... Apoi pulberea se risipi... Pămîntul era acoperit de ulani răniți și morți. Eu mă uitai îndărăt și văzui în mijlocul nostru pe Umberto călare pe cal și uitîndu-se liniștit împrejur, ca și cum ar fi vrut să întrebe:

— Nici unul din băieții mei nu este sgăriat?

Noi răspunserăm cu un »ura« puternic. Doamne, Doamne, ce vremuri!... Sosește trenul.

Muzica începu să cînte, ofițerii dădură fuga, lumea se ardică în vârful degetelor.

— Nu iese încă, zise un gardist; mai întai îi ține un discurs.

Coretti-tatăl nu-și mai încăpea în piele.

— Ah, cînd mă gândesc, mi-se pare că-l văd înaintea ochilor: în mijlocul nostru cu fața liniștită și surizătoare. Și sunt sigur că-și aduce aminte și el de careul dela 49, chiar și acum, că este rege și ce credeți că nu i-ar părea bine să ne vadă pe toți strînși la o masă, noi ceia de atunci? Astăzi, în jarul său nu are decît generali și boieri și galoane; pe atunci nu avea decît soldați proști.

Ah, dacă aș putea să-i spui două vorbe, între patru ochi! Generalul nostru de 22 de ani,

dragul nostru principe, păzit de baionetele noastre... De cincisprezece ani nu l'am mai văzut. Umberto al nostru! Ah, muzica asta îmi răscolește sângele, pe onoarea mea!

Strigăte de »ura« îi tăiară vorba, mii de pălării se înălțară în sus, patru domni îmbrăcați în negru se urcară în prima trăsură.

— Uite-l! — strigă Coretti și rămase împietrit.

Pe urmă zise încet:

— Doamne, cum a încărungiț!

Toți trei ne luarăm pălăriile. Trăsura mergea încet printre lumea ce striga »ura« și-și scotea pălăriile. Eu mă uitai la Coretti-tatăl: părea un altul: par'că se făcuse mai nalt, serios, puțin pâlît la față, rezimat de stîlp.

Trăsura ajunsese în fața noastră, la un pas de stîlp.

— Ura! strigă Coretti după ceilalți.

Regele se uită la el, și o clipă se uită la cele trei decorații ce le avea pe piept.

Atunci Coretti își pierdu capul, și strigă cît îi luă gura:

— Al patrulea batalion dela 49!

Regele, care întoarsese capul în altă parte, se uită iar la noi, și țintind pe Coretti drept în ochi, întinse mîna din trăsură.

Coretti făcu o săritură, i-o apucă și i-o strinse. Trăsura trecu, lumea dete navală și ne despărți. Un minut pierdurăm din vedere pe Coretti-tatăl, dar îl găsirăm numai decît: sufla greu, era cu ochii umezi și-și chema pe fiul său, ținînd mîna în sus. Fiul său se repezi la el, iar dînsul îi zise:

— Vino, micule că mi-este caldă încă, mîna aceasta.

Și-i trecu mîna peste obraz, zicînd:

— Aceasta este o mîngăiere regească.

Și rămase așa, ca în vis, cu ochii pe trăsura ce se depărta, zimbînd, cu pipa în mîna, între un grup de curioși ce se uitau la el.

— Este unul din careul dela 49 — ziceau în jurul lui.

— Este un soldat care cunoaște pe regele.

— Regele l-a cunoscut pe el.

— El a întins mîna regelui.

— I-a dat o petiție, — zise unul tare.

— Nu, răspunse Coretti întorcîndu-se spre d. nu i'am dat nici o petiție. Alt ceva i-aș da, dacă mi-ar cere...

Toți se uitau la el.

Și Coretti zise: — Sângele meu.

Trad. de P. Robescu.

Cîntec poporal.

(Cules de M. Iorga.)

Eu mă duc, maică mă duc
În locul meu crește un nuc,
Nucu-i mare frunză n-are
La măicuța rău îi pare,
Nucu-i mare, crengurat
Rău îi pare că m'o dat
Nucu-i mare frunze nu-s
Rău-i pare, că m-am dus.

Boalele secrete! scurgerea, arderea, atît la bărbați cît și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul „Gonotol“. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Roma nr. 1 (Slavonia).

M. S. Regele ceva mai slab se află actualmente foarte bine. Boala de stomac, de care a suferit în ultimul timp e aproape vindecată în urma tratamentului dlui Dr. Mamulea, medicul spitalului local, care este acum medicul curant al M. S. Regelui. Se spune că între altele, M. S. Regele a urmat o cură sistematică de unt de lemn, care i-a ajutat foarte mult la vindecarea catarului de stomac, astfel că acum nu mai ține absolut nici o dietă, fiindu-i îngăduit să mănânce de toate. În săptămânile din urmă M. S. R. zăcând, a avut influență și acum are o bronșită ușoară, care îi provoacă tuse. Așa ca schimbarea de aer, aci la Sinaia, va avea un efect foarte bun asupra M. S. Regelui.

Deși nu tocmai favorabil timpul, totuși M. S. a simțit influența binefăcătoare a Sinaiei, trecând prima noapte foarte liniștită, fără accese de tuse și dormind bine.

În urma odihnei, astăzi M. S. regele ieșind pe terasele castelului, se simțea foarte bine dispus și având mină foarte veselă.

MM. LL. regele și regina vor rămâne la Sinaia până la 10 Mai st. v. când vor pleca în capitală pentru a asista la serbarea națională obișnuită. Până în prezent nu e nimic hotărât în privința locului de cură, al M. S. regelui. Este neîntemeiată svonul ducerii la Karlsbad. Vineri fiind ziua aniversă a numelui, M. S. regina un Te-Deum se va oficia la biserica sf. mănăstiri de aici. Investirea noului stareț al mănăstirii, S. Sa părintele arhimandrit Dionisie Simionescu a avut loc, Sâmbătă dimineața, în prezența întregului sobor mănăstiresc și a unui foarte restrâns public. Serviciul s'a oficiat fără pompă, în toată liniștea, dându-se citire decretului regal. — Lucrările de restaurare, a aripei stânga și clopotniței sf. mănăstiri distruse de foc, anul trecut, sunt aproape de isprăvit. S'a păstrat stilul dinainte, dar e cu mult mai înfrumșețat.

Plouă mereu.

M.

Situația politică.

Arad, 7 Mai.

Miercuri s'a început seria de audiențe, în palatul regal din Budapesta. Cel dintâiu a fost ascultat Wekerle, care a petrecut aproape o oră și jumătate în cabinetul de lucru al M. Sa. Cu această ocazie — spun ziarile — președintele consiliului și-a desfășurat planul cu privire la noua formațiune de partid, și a stabilit împreună cu M. Sa lista celor ce vor urma să fie primiți în audiență.

Pentru ziua următoare, de ieri, a rămas totuși în rezervă o senzație. În loc de a începe cu oamenii politici, cari figurau pe listă, M. Sa l-a chemat întâi pe contele Andrassy la palat. Vestea asta a pătruns ca o bombă printre cercurile politice. Audiența neașteptată a lui Andrassy era socotită drept o sfidare a partidului și a dorințelor kossuthiste. Se credea, că prin aceasta M. Sa a voit să arate, că numai cu ajutorul 67-iștilor poate nădăjdui într-o rezolvire pașnică a crizei. Curând după Andrassy, a urmat audiența lui Justh, ale cărui declarații au stârnit o adevărată furtună de bucurie printre kossuthiști. După spusele lui Justh, M. Sa n'a luat încă poziție hotărâtă împotriva băncii autonome, ci își menține dreptul de a se decide mai târziu, când va fi cumpănit bine părerile tuturor politicianilor.

Aseară la clubul kossuthist, Justh a mai tradat apoi și alte amănunte d-ale audien-

ței sale. El a spus partizanilor săi, că Wekerle l-ar fi sfătuit pe M. Sa să se declare împotriva băncii autonome, pe care el o crede primejdioasă pentru țară. Vestea asta o produs o vie indignare printre kossuthiști, și i-a ațâțat și mai tare încontra lui Wekerle și-a 67-iștilor.

Azi vor urma să fie primiți în audiență Széll Kálmán și contele Zichy Nándor.

Andrassy la Impăratul.

Ieri, de dimineața la ora 11 a fost chemat la palat, contele Andrassy, cu care M. Sa s'a întreținut o oră întreagă. Audiența aceasta a urmat cu totul pe neașteptate, și-a făcut mare senzație. Ea se aducea în legătură cu svonul, că M. Sa e hotărât împotriva unui viitor guvern kossuthist.

După audiență, Andrassy s'a dus în ministerul de finanțe unde a avut o constătuire mai lungă cu Wekerle.

Întrebat de un ziarist asupra audienței sale, Andrassy a răspuns: Eu n'am făcut altceva, decât am răspuns la câteva întrebări, pe cari mi-le-a adresat M. Sa. De altfel părerea mea este, că în criza de azi nu s'a ivit până acum nici un moment nou. Situația e tot atât de nefavorabilă ca mai înainte.

Dessewffy și Justh.

Îndată după Andrassy a fost primit contele Dessewffy, președintele casei magnaților. Acesta e cunoscut, ca un vechiu 67 ist conservator și protivnic al băncii autonome. Să știa deci dinainte, că audiența contelui Dessewffy nu va aduce nici o schimbare,

Cu atât mai mare interes a trezit și de mai mare importanță s'a dovedit audiența lui Justh. Președintele camerei a petrecut 35 de minute în cabinetul împăratului. Ieșind dela palat, Justh s'a pronunțat astfel în fața ziaristilor:

— Nu-i drept, că M. Sa ar fi luat vre-o poziție în chestia băncii. Nici vorbă. M. Sa n'a hotărât încă nici într'un fel.

Aseară, în clubul kossuthist, unde a fost primit cu mare însufiețire de către aderenții săi, Justh s'a rostit apoi mai pe la g despre cuprinsul audienței sale:

— Îndată ce-am intrat — a zis Justh — M. Sa m-a rugat să-mi spun părerea. Eu a spus tot ce-am avut de spus. M. Sa m-a ascultat până la sfârșit cu mare atențiune. Când am declarat, că în țara ungurească majoritatea populației (?) e pentru banca autonomă, M. Sa m-a întrerupt:

— Mă rog, sunt foarte mulți cari cred, că banca autonomă e primejdioasă pentru Ungaria. De pildă Wekerle, care dealtfel e cunoscut, ca o capacitate financiară...

În cursul audienței am atins apoi și celelalte chestii de interes obștesc. Am vorbit despre concesiunile militare, despre legea electorală... Cred că aderenții pluralității n-ar prea fi încântați de părerile mele, pe cari le-am desvoltat cu această ocazie... După ce-am spus tot ce-am crezut de cuviință, M. Sa mi-a zis prietenește:

— Am să cumpănesc bine înainte de-a mă hotărâ într'un fel...

Eu cred — continuă Justh — că noi n-avem motiv să fim pesimiști. Lui Andrassy nu i-s'a putut da nici o misiune. Dar orice s-ar întâmpla, dacă vom ști să ne înțelegem și să fim solidari, va trebui să învingem.

Audiențele viitoare.

Împăratul va rămâne în Budapesta până Marți, când va pleca la Viena, ca să primească vizita împăratului Wilhelm al Germaniei. Până atunci vor mai fi ascultați:

Vineri: contele Zichy Nándor, ca președintele partidului popular, și Széll Kálmán, președintele partidului constituțional.

Sâmbătă: Kossuth, președintele partidului kossuthist, și Tisza István, șeful vechiului partid liberal.

Luni: Khuen Héderváry și Lukács László.

Toți aceștia au și primit invitația. Vor mai fi ascultați apoi contele Apponyi, Zichy Aladár, Batthyány Tivadar și Hoitsy Pál.

M. Sa și kossuthiștii.

«Pesti Hirlap» în numărul său de ieri publică un interesant comunicat din Viena, dela un bărbat politic, care — afirmativ — e în măsură de a cunoaște bine ce se petrece după culise. Comunicatul explică, pentruce nu poate avea coroana încredere în partidul kossuthist. Il dăm în resumat.

— Mai întâiu kossuthiștii nu au în camera de azi o majoritate statornică, ci ei așteaptă să și-o facă asta cu ajutorul puterii, pe care o vor primi dela M. Sa. Apoi kossuthiștii să luptă pentru idealuri protivnice coroanei. Dar chiar de ar dispune de o mare majoritate, și chiar de și-ar schimba programul, Coroana nu le va încredința puterea, pentrucă ei, kossuthiștii nu prezintă destule garanții. Căci dacă ar ajunge la putere, cu alt program, în curând ei și-ar pierde încrederea alegătorilor, și prin urmare majoritatea.

Apoi ajungând kossuthiștii la putere cu un program aprobat și de Coroană, vor trebui să dispaă celelalte partide 67-iste, cari n'ar mai avea rost. Și va rămâne astfel partidul kossuthist singur stăpân... (Cu dovezile pe cari le au însă până azi, kossuthiștii nu prezintă nici o garanție pentru viitor, ci văzându-se singuri domni ai situației, mai de grabă se poate aștepta, ca ei să și schimbe din nou atitudinea, și să ceară mereu concesiuni, cari nu se mai pot da. Și astfel țara ar trece dintr'o criză într'alta...

M. Sa și prințul de coroană.

În ziua, în care a plecat la Pesta, se știe că M. Sa a avut o constătuire intimă cu moștenitorul tronului. «Vaterland» din Viena dă acum unele amănunte despre aceasta. Cu acest prilej s'a desbătut pe larg toată criza ungurească și s'a dovedit că între M. Sa și prințul de coroană domnește cea mai deplină înțelegere. «Vaterland» afirmă mai departe, că tot timpul cât petrece în Budapesta, M. Sa îi trimite moștenitorului la Viena informații exacte despre desfășurarea crizei.

Teatru de diletanți în Zărand.

— Corespondență particulară —

Brad, 5 Mai n.

Profesorul Dr. Ion Radu din Brad, cu sprijinul mai multor intelectuali de acolo, a luat laudabila inițiativă de a forma o trupă teatrală de diletanți, menită a deștepta și răspândi interesul pentru teatru la poporul de rând din Brad și jur. Iată un lucru bun și folositor, căci cine ar contesta importanța ce o are o piesă dramatică bine aleasă și studiată în ceea ce privește educația, întărirea simțului pentru limba strămoșească

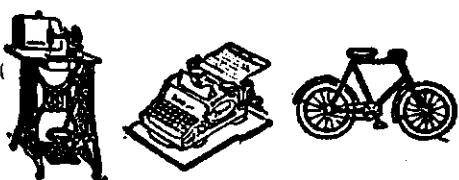
Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

FALK IMRE se pot procura cu plătere în rate

▶▶▶ Mare atelier mechanic de reparaturi. ▶▶▶

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoară

Cu stimă: **Falk Imre, Kolozsvar, str. Deák Ferencz nr. 30.**

și dezvoltarea gustului estetic a țărânilor noastre atât de înapoiate în ale culturii.

Efectul unei reprezentări de teatru cu subiect potrivit și folosul ce-l trage ascultătorul țărân din ea în urma multelor elemente din care să compune o dramă reprezentată preste tot, este fără îndoială superior unei prelegeri populare sau chiar unei audiții muzicale, — iată de ce salutăm cu bucurie începutul frumos al harnicilor diletanți brădeni și le dorim din inimă ca acțiunea culturală ce au pornit să fie încoronată de cel mai desăvârșit succes.

Prima reprezentație — după care în Duminecele următoare vor urma mai multe altele — s'a dat Duminecă în 2 c. n. în mica comună Țerățel de lângă Brad. Mulțumită s'ăruințelor preotului local Andron Bogdan, un public din cale afară numeros a alergat în grădina birtului comunal prefăcută pentru o zi în teatru, cu o scenă improvizată și alcătuită din pânzături și țoale țesute de mâna măiastră a țerancelor noastre, unde timp de 2 ore și jumătate a avut rarisca ocaziune să vadă predându-se cunoscuta comedie a lui Alexandri: »Lipitorile satelor.« Nici că s'ar fi putut alege ceva mai potrivit în mediul parte strein de sufletul adevărat românesc în care trăiesc sătenii noștri din părțile acestea. Și a fost o adevărată desfătare sufletească pentru popor, care tot timpul a fost ținut într'o vie și încordată atențiune, urmărind cu deosebit interes fiecare cuvânt sau gest al actorilor diletanți și răsplătindu-le silințele după fiecare act cu puternice și nesfârșite aplauze și strigăte »să trăiască!«

Și cu drept cuvânt. Căci piesa a fost într'adevăr foarte bine învățată și jucată așa cum rar îți este dat să vezi jucând diletanți la noi. Reprezentația de Duminecă, ori unde s'ar da ea, ar face toată cinstea brădenilor.

Iată-i acum pe diletanți cu numele. Dintre dame: dna Eufemia Timbuș, drele Olga Boneu, Emilia Safta. Domni: Dr. Cornel Albu, Ion Bârna (Valea Bradului), Vasile Damian iun., Iuliu Giurgiu, Ion Henteș, Teodor Lung (Țerățel), Ion Mățieș (Valea Bradului), Dr. Ion Radu, Lazar Suciuc (Luncoiul de jos), Dr. Traian Suciuc. Li amintesc numai după nume, fără a vorbi în special de unul sau de altul, căci toți fără excepție au jucat bine și apoi știu de sigur că nu ambiția sau vanitatea i-a determinat ca să se ostenească cu studiul și jocul piesei, ci numai și numai dragostea nemărginită ce au cu toții pentru limbă și neam și convingerea, că vor face un lucru bun și de folos pentru cultura românească.

Rap.

Congresul studențesc român.

Constituirea comitetului de organizare din București.

»Uniunea studenților români« publică următorul comunicat:

Luni 20 c. seara, comitetul »Uniunii studenților români« a ținut, în vederea congresului studențesc o ședință plenară, în care s'a discutat și stabilit măsurile, ce trebuiesc luate pentru a asigura reușita congresului. La ședință, comitetul a participat în întregime și în tot decursul ședinței, care a durat până târziu noaptea, a domnit cel mai sincer entuziasm.

Președintele, Ioan Gh. Savin, deschide ședința, constatând cu bucurie interesul pe care-l poartă membrii din comitetul »Uniunii« chestiei congresului. Dă apoi cuvântul d-lui Mircea Russu,

delegatul »Uniunii« pentru Austro-Ungaria, care face o dare de seamă, despre lucrările de propagandă și organizare, cari s'au făcut până acum de către »Uniunea studenților români«. Comunică apoi comitetului, că s'au trimis apeluri și scrisori în toate centrele studențești din Austro-Ungaria, afară de Bucovina. Cu frații bucovineni înțelegerea s'a făcut verbal, cu ocazia venirii conducătorilor studențimii bucovinene la București, înainte cu o lună.

Fiind deci toată studențimea din Austro-Ungaria informată despre hotărârea fermă a studenților din țară a ținea congresul și fiind sigură participarea fraților de acolo, e de părere să se ia măsuri pentru conducerea efectivă a congresului. Propune să se aleagă din sânul comitetului »Uniunii studenților români« membrii, cari să între în comitetul central de organizare și conducere din București, care se va constitui. Se primește propunerea rămânând ca alegerea acestor membrii să se facă la sfârșitul ședinței. D. N. Dicescu face o amănunțită dare de seamă despre delegația d-sale la Iași și asupra înțelegerii luate cu colegii de acolo. Arată, că studențimea din Iași a căzut de acord cu cea din București cu privire la congres, că s'a fixat zilele de 14, 15, 16 și 17 August st. v. pentru ținerea lui, s'a hotărât formarea comitetelor de organizare dela București și Iași, rămânând acum să se constituie comitetele și să se stabilească programul.

A urmat apoi o discuție fecundă și amănunțită asupra congresului în general, în decursul căreia s'au făcut o mulțime de propuneri. Aceasta a fost totodată ultima discuție asupra congresului în comitetul »Uniunii«, căci odată comitetul organizator constituit »Uniunea studenților români« travestește toate drepturile și datoriile sale privitor la organizarea congresului acestui comitet. Se prevede apoi la alegerea membrilor organizatori ai congresului.

S'au ales domni: Ioan Gh. Savin președintele »Uniunii studenților români«, Mircea Russu vicepreședinte și delegat pentru Austro-Ungaria, D. V. Anghel, N. Dicescu, Radu Portocală, N. Dicescu și P. Stanciu. Aceștia împreună cu președinții societăților studenților dela: Drept un delegat, litere, medicină, științe, teologie, farmacie, medicină-veterinară, școala de poduri și șosele și președintele societății »Avântul« alcătuiesc comitetul organizator și conducător din București.

Fiind astfel comitetul de conducere și organizare constituit, membrii lui au fost convocați pentru Miercuri, 22 l. c. seara la 8, în localul »Uniunii studenților români« spre a delibera asupra congresului.

»Uniunea studenților români«.

Tragedia înstrăinării.

Ziarul »Minerva« din București primește dela corespondentul său din Constanța povestea următoarei tragice întâmplări:

Una din cele mai zguduitoare drame, s'a desfășurat acuma două săptămâni în orașul nostru. Iată amănunțele pe care le-am putut culege: Acum două săptămâni s'a sinucis prin strangulare femeia Alexandra, soția potemkinistului Mihail Scobel, care locuia în acest oraș, strada Infanterie. În urma cercetărilor făcute de autoritățile locale s'a stabilit, că motivul care a determinat pe nefericita soție la acest act disperat ar fi fost neurastenia, și parchetul a autorizat înmormântarea cadavrului. Însă motivele care au determinat pe Alexandra să-și curme singură firul vieții, la etatea de 27 de ani sunt cu totul altele.

Acum 25 ani în orașul Ismail (Basarabia) Mihail și Alexandra, buni frați rămân orfani de tată, astfel că băiatul în vîrstă de vre-o 11 ani este silit în lipsă de mijloace să plece în lume, pentru a-și căuta existență, fără să se înapoieze în orașul său natal. De atunci nu se mai află de urma lui, decît tocmai în anul 1905, cu ocaziunea cunoscutului eveniment, cînd Mihail făcînd parte, din echipajul revoluționar al bastimentului de război »Kneaz Potemkin«, debarcă pe pământul românesc, ca dezertor, stabilindu-se în Constanța, unde intră în serviciul marinei române ca marinar. În lipsa sa, nu mult după moartea tatălui său, moare și mama lui, astfel că copila Alexandra rămî-

nînd orfană este luată sub îngrijirea unei mătușe a ei, — cu care după cîțva timp vine în Constanța unde mătușa sa se ocupă cu croitoria, iar fata intrînd în serviciu la stăpîn.

În anul 1906 moare și mătușa Alexandrei și aceasta văzîndu-se singură în lume, neavînd pe nimenea care s'o povățuiască a apucat pe calea desfrîului și fiind ademenită a ajuns într'o casă de toleranță. Întîmplarea face, ca într'una din nopțile de iarnă, Mihail să cunoască pe Alexandra, la această casă de toleranță, ajungînd să se iubească mai tîrziu. Potemkinistul în cele din urmă se căsătorește cu această fată. Cu toate că trăiau de mult împreună, nu intraseră niciodată în amănunte căutînd a-și cunoaște origina lor.

În urmă, Alexandra și Mihail află unul dela altul, că sunt din acelaș oraș și aducîndu-și aminte de copilăria lor își istorisesc întîmplările din viața lor. Din această convorbire, Alexandra află despre viața aventuroasă a soțului ei și totodată că dînsul a mai avut o soră despre care nu mai știa nimic. Mihail la rîndul său află dela Alexandra că și ea a avut un frate pe care îl cheamă tot Mihail; — acum fie instinctul, fie din povestirile reciproce, în sufletul Alexandrei încolțește bănuiala că soțul ei ar fi fratele său Mihail, și hotărăște să scrie rudelor sale din Ismail, pentru a afla adevărul. Răspunsul nu întîrzie spre nenorocirea amînduror, în urma căruia se stabilește în mod cert că Alexandra și Mihail sunt frați buni.

Alexandra cuprinsă de remușcări în urma mai multor sbuciumări sufletești nu a găsit altă soluție pentru a ispăși un păcat făptuit fără voia ei, decît să se sinucidă. Circulă șvonul că Alexandra ar fi lăsat mai multe scrisori din care una adresată soțului și fratelui ei, prin care îl roagă să nu o însoțească la mormînt »deoarece nu poate s'o urmeze nici ca frate, nici ca bărbat«.

Noul cabinet turcesc.

Comorile lui Abdul Hamid.

Noul cabinet turcesc s'a constituit sub șefia lui Hussein Hilmi Pașa ca mare-vizir. Cabinetul cuprinzînd și oameni de autoritate a lui Ferid pașa la interne și Said Mollah ca șeicul-isam reprezintă o mare autoritate. Noul mare vizir a adresat tuturor vilaietelor o depeșă circulară încunoștințîndu-le despre numirea sa și cerîndu-le să restabilească repede și cu energie ordinea și liniștea.

Comorile găsite după Abdul Hamid par a fi foarte însemnate.

Aceasta reiese și din faptul că guvernul a renunțat de-a mai contracta noul împrumut ce se proiectase, căci comorile fostului sultan sunt suficiente spre a face față nevoilor trebuințe ale ex-sultanului statului, totuși se pare că partea cea mai mare a averilor sale sunt depuse la marile bănci din apus în așa fel că guvernul nu le va putea confisca. Un ziar străin evaluează aceste averi la suma de 360 de milioane depuse în Anglia, Franța, Italia și Germania.

Revizuirea constituției turcești.

Constantinople, 5 Mai. Camera a continuat ieri discuțiunea revizuirii constituției.

Generalisimul Mahmud Șefket a comunicat camerei că ancheta orînduită a stabilit, că Ismail Kemal și Mufid, deputați albanezi din uniunea liberală pregătesc răscularea Albaniei. Întrebă camera dacă ei pot fi urmăriți? Hotărîrea asupra acestei chestiuni a fost dată în sarcina unei comisiuni speciale, în urma cererei generalisimului.

Marele vizir a inventat camera să activeze votarea proiectelor de lege privitoare la presă și la greve, căci astfel starea de asediu nu ar putea fi ridicată.

Marele vizir a încunoștințat că sultanul va repeta jurămîntul pe constituțiune în fața parlamentului, după ceremonia încingerei săbiei. 15

Dacă tîrguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

deputați vor asista la aceea ceremonie a incinerării săbiei.

Patihumaiumul repetă că dorința ardentă a sultanului este ca constituțiunea, în conformitate cu legea șariat, să fie pe deplin consolidată, dorința hotărâtă a sultanului este ca miniștrii și toți funcționarii să consacre toate străduințele lor în acest sens. Noul minister cuprinde trei deputați tineri turci și anume: Rifaat, la externe, Aristidi, grec, la agricultură; Nail la instrucțiune; patru senatori Sahib Mollah, Seicul Islamul, Ferid, internele, vicegeneralul Arif Hikmet, marină; Noradunghian, armean, lucrări publice. Primii trei sunt tineri turci.

Noul cabinet poate conta pe o bună majoritate în cameră.

Averea ex-Sultanului depusă în străinătate.

«Frankfurter Zeitung» află că în sferele bine informate se afirmă că până acuma s'a constatat că ex-Sultanul a depus în Anglia 9 milioane lire turcești, în Franța 3, în Italia 2 și în Germania 1 milion. În total 15 milioane, adică 357 de milioane de franci, ceea ce nu poate fi însă exact, deoarece Izzet pașa în doi ani a sustras din averea statului 200 de milioane de lire.

Alt ziar «Le Courier d'Orient» află că noul sultan a dăruit Statului un număr mare de stabilimente industriale ce aparțineau lui Abdul-Hamid. Intre acestea sunt și terenurile petrolifere din Mesopotamia. Bani și aur s'a găsit o sumă de 10 milioane și bijuterii în valoare de cinci milioane, precum și o mare cantitate de arme de foc.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 7 Maiu n. 1909.

— **Loterie românească în folosul școlii de fete din Arad.** Suntem informați, că Reuniunea femeilor va organiza încurând o loterie cu țesături și cusături românești, în folosul școlii de fete din Arad. Planul acestei loterii este dat de către d. *Emanuil Ungureanu*, harnicul și desinteresatul luptător din Timișoara. Printre noi se vorbește de multă vreme despre înfiriparea unui fond, cu ajutorul căruia să se ridice pe temelii nouă, moderne, internatul de fete din Arad. Dar frumoasa nizuință a câtorva suflete calde s'a izbit totdeauna de nepăsarea publicului nostru, care se vede a nu fi înțeles încă pe deplin chemarea unor instituții de cultură românească.

Acum vre-o câțiva ani, d. Ungureanu — care, din colțșorul său de muncă cinstită și rodnică, știe să urmărească cu luare aminte tot ce să petrece la noi, — a pregătit un proiect de loterie, pe care l-a înaintat consistorului. Proiectul dlui Ungureanu însă, ca multe alte lucruri bune și folositoare, izvorite din idealism, a rămas înmormântat printre actele oficioase...

Deodată cu reactivarea Reuniunii de femei, d. Ungureanu și-a propus din nou proiectul, care are o menire atât de nobilă. De astădată dsa a nimerit mai bine adresa, căci Reuniunea i-a primit planul cu însuflețirea proprie femeilor, și loteria în folosul internatului de fete, este azi pe cale să se înființe.

Reuniunea să adresează acum tuturor doamnălor și domnișoarelor române cu rugămintea, să strângă țesături și cusături românești și să i-le trimită, sprijinind măcar în felul acesta un gând bun și-o pornire curată.

— **Succesul unei artiste române.** Din Roma primim știrea, că d-șoara Elena

Popea (fiica regretatului profesor Ioan Popea din Brașov) expunând un tablou la expoziția internațională de acolo, a fost distinsă cu *medalia de aur*. Felicităm cu plăcere pe talentata noastră compatriotă, care și astă toamnă ne-a făcut cinste la Salonul din Paris.

— **D. Anton Mocioni făcând cunoștința oamenilor politici români.** Aducând știrea despre audiența dlui Anton Mocioni la curtea din București, un ziar din capitala românească mai adaugă următoarele amănunte:

Restul timpului cât a stat în București, d. Mocioni l'a întrebuințat căutând a face cunoștința tuturor oamenilor noștri marcanți din viața politică și științifică. Astfel d-sa a vizitat pe Inalt P. S. S. mitropolitul primat, pe d. Take Ionescu, C. Disescu, Dr. C. Istrati, Dr. V. Babeș, general, G. Manu, Ionaș Grădișteanu, Al. Marghiloman, Ionel și Vintilă Brătianu, Ion Kalinderu, Nicu Filipescu etc. Deși tânăr, împlinind abia 26 ani tânărul Mocioni, care posedă o avere însemnată și vorbește o limbă românească curată și frumoasă, a făcut o excelentă impresie în toate cercurile înalte din București, pe cari le a vizitat și unde a fost primit cu o deosebită căldură și simpatie. D. Mocioni a părăsit capitala ieri seara, cu trenul de Vărciorova, plecând direct la Budapesta.

— **Membrii fondatori ai bisericii gr. or. române din Vârșeț s'au mai înscris solvind câte 500 coroane Dr. Octavian Proștean medic în Vârșeț și Simeon Balea paroh în Grebenaț.** Fapta se laudă de sine.

— **Gherea decorat.** D. Gherea, scrie «Opinia» din Iași, a fost decorat cu medalia benevolentă clasa I. Și d. Gherea, interviewat de un ziarist a declarat că, deși îi pare rău că trebuie să răspundă cu o nepolitete, totuși va fi silit să refuze medalia, pentru că principiile sale îi dictează astfel.

— **Epilogul vărsării de sânge dela Cernova.** Curtea cu jurați din Budapesta a osândit pe slovacii Andrei Obuch la 8 luni temniță și 800 cor. amendă, iar pe Iosif Cipar la 3 luni temniță și 200 cor. amendă pentru două articole scrise în ziarul slovacesc «Narodni Noviny» despre vărsarea de sânge dela Cernova, în care procurorul a găsit delictul instigării și calomniei împotriva suprefectului Pereszlyeny eroul faimos al măcelului. Curtea de casație a întărit sentința tribunalului.

— **Cehii vor să înființeze un teatru cehesc în Viena.** O nouă dovadă a energiei și puterii de expansiune a poporului cehesc e încercarea de a înființa un teatru cehesc în Viena. În capitala Austriei trăiește un număr foarte mare de cehi, după unii peste 300.000. Ei fac demult opintiri zadarnice de a căpăta dreptul de a înființa școli naționale cu dreptul publicității (școli particulare cehești există). Tot astfel ei vor înființarea unui teatru cehesc.

În scopul acesta mai multe bănci cehești au făcut oferte foarte avantajoase dlui Müller directorul teatrului Johann Strauss-Theater ca să-și vândă teatrul cehilor și să l prefacă în teatru cehesc. Intre germani proiectul acesta aflându-se a stârnit mare indignare și ei vor face totul spre a împiedica realizarea lui.

— **Jubileul tipografiei diecezane din Arad.** Precum am scris, ieri în ziua de Sf. Gheorghe tipografia diecezană din Arad și-a serbat aniversarea de 30 de ani dela înființarea ei. Cu acest prilej corpul proprietarilor de tipografii din Arad s'a prezentat la P. S. S. I. I. Papp episcopul Aradului și d. Boros, proprietarul tipografiei «Aradi Közlöny» a salutat pe P. S. Sa, care a răspuns mulțămind. După prânz personalul tipografiei a dat o serbare la un restaurant din Aradul-nou de unde s'a adresat o telegramă de felicitare I. P. S. Sale

mitropolitului I. Meșianu în Sibiu ca inițiatorul tipografiei. I. P. S. Sa a răspuns jubilanților într-o telegramă de mulțămire.

— **Excursiune.** Institutul ped-teologic din Arad a făcut Mercuri o excursiune la Mezöhegyes. Dela institutul nostru, sub conducerea directorului Prea Cuvioșiei Sale dlui Roman R. Ciorogariu și patru profesori au luat parte 42 de elevi. Excursiunea fiind înaintea anunțată, direcțiunea stațiunii a pus la dispoziția excursioniștilor trăsurile necesare, dând totodată și un conducător. Explicările conducătorului a făcut din ziua de Mercuri pentru elevii institutului o adevărată zi de școală economică.

Mezöhegyesul e o bună școală economică, așa, că cercetarea acestei stațiuni economice de-adreptul se impune fiecărui institut.

— **Un proces de agitație respins.** E cunoscut cazul medicului veterinar Iosif Schmidt, care a scris în «Deutsch-ungarischer Volksfreund» că în ținuturile locuite de unguri nu sunt destui feciori apți pentru miliție până când în comunele șvăbești sunt mai mulți, Procuratura simțind că națiunea ar fi ofensată prin aceasta a intentat proces și autoritățile militare l-au pedepsit pe Schmidt că a scris fără concediu în un ziar politic, la 10 zile închisoare de domiciliu însă pentru agitație nu a fost condamnat căci forurile militare nu au văzut în aceasta nici o agitație. Procuratura a intentat apoi proces în cont a redactorului amintitului ziar pentru agitație în contra ideii de stat. Apărătorul lui Orendi Dr. Iosif Gabriel a documentat că fiecare națiune are dreptul să-și laude calitățile sale și să le pună alături de calitățile națiunii domnitoare; întrebă apoi dacă ar mai fi intentat proces dacă în locul ungarilor ar fi pus pe români sau pe sârbi. Curtea cu jurați a respins procuratura cu acuza pe mo ivul că nici o națiune nu poate fi oprită ca să-și laude calitățile sale și cu atât mai puțin «ungurii cu limbă germană» cari sunt dintre cei mai buni cetățeni ai țării sfântului Stefan. Se înțelege că aceasta nu a împiedicat procuratura să însinue recurs.

— **Florian Tomanek,** cunoscutul capelan slovac, pentru sentimentele sale naționaliste a fost internat în mănăstirea piarișilor din Szepeshely, ca să-l facă inofesiv. Acum mai nou superioritățile mănăstirei l'au dat pe mâinile procuraturii pe motivul că a agitat între copiii din școală contra cărților de religie unguerești și că la salutarile unguerești răspundea numai în limba slovacă. Acum e și mai strașnic păzit.

— **Țarul s'a plictisit să mai dea bani.** Ziarul «Lokalanzeiger» află din Petersburg că vizita ce o face prințul Danilo în Rusla stă în legătură cu necesitățile urgente ce le are Muntenegrul de bani pentru scopuri de înarmare. Țarul i-a dat un milion de ruble. Face o deosebită senzațiune că prințul Danilo n'a fost poftit să locuiască în palatul imperial; ci i-s'a pus la dispoziție un mic apartament la hotel «Europa». Actualmente sunt foarte încordate relațiunile între țar și prințul Nichita, din cauza repetatelor cereri de bani. Nicolae II. e sătul de a mai face pe ingerul relativ al Muntenegrului.

— **Înaintările în armata comună.** Venim azi să întregim lista, pe care am publicat-o în numărul nostru ultim, despre înaintările făcute în armata comună, la prima Mai.

La rangul de *colonel* a fost înaintat d. Ion Humitza (Reg. 19).

La rangul de *locotenent colonel*, dd. Ion Boeriu (Reg. 33) și N. Străin (Reg. 91).

La rangul de *major* au fost înaintați căpitanii Ion Chevereșan (Reg. 62) și Ion Băiaș (Reg. 83).

La rangul de *căpitan* au mai fost înaintați locotenenții Ion Cornel (Reg. 16) și Iosif Brada (Reg. vân. 13).

La rangul de *locotenent*, sublocotenenți: Iosif Covrig (Reg. 33), Al. Lupean (Reg. 2), Ion Ilcuș (Reg. bosniac 2), Cornel Savu (Reg. 5), I. Hidu (Reg. 65), N. Benția (Reg. 52), Iustin Hossu (Reg. 43), Aurel Maxim (Reg. 43).

La rangul de *sublocotenent*: N. Licareți (Reg. 2), N. Ceușan (Reg. 63), Pavel Popovici (Reg. 3), Filip Bria (Reg. 37), Virgil Cernea (Re. 37).

— **Inundații în România.** Din cauza ploilor de zilele acestea și în urma topirei zăpezii din munți, apele râurilor au crescut în România peste măsură, inundând multe locuri. Râul Lotru revărsându-se a inundat pe o lungă distanță șoseaua Brezoiu-Malaru. Jiul a rupt multe poduri. Otlul venea foarte spumos.

— **Societatea »Petru Maior«** aduce la cunoștința tuturor binefăcătorilor săi, că și a schimbat locuința de până acum și de prezent locuiește în: VIII Măria utca 29 part. 5.

— **Vânătoarea lui Roosevelt în Africa.** Corespondentul special al ziarului »New-York American« care însoțește pe ex-președintele Roosevelt în voiajul lui prin Africa, telegrafiază din Nairobi că Roosevelt a împușcat până acum mai mulți lei, cari au fost trimiși spre preparare la Bombassa. Negrii din fortul Hall au făcut lui Roosevelt ovațiuni entuziaste. Fruntașii negrilor i-au dăruit un struț alb și au aranjat un dans războinic în onoarea lui Roosevelt.

— **Unde s'au găsit juvaericelele fostului sultan.** Din Constantinopol se anunță: Comisarii guvernului, cari fuseseră însărcinați cu confiscarea averii fostului sultan, au găsit banii și juvaericelele lui Abdul Hamid închise într'un geamantan de oțel, ascuns într'o cameră cuirasată, pe care numai mecanicul palatului, italianul Molinari, putea s'o deschidă.

— **Nașterea unei princese olandeze.** Cu prilejul nașterii princesei olandeze se anunță că toți copiii născuți în ziua de 18 Aprilie, vor purta, cei de sex feminin numele de Wilhelmina, iar cei de sex masculin numele prințului-consorte Heinrich.

— **Căsătorie.** Anunțăm cu plăcere căsătoria d-soarei Jeannette Stănescu cu domnul Dumitru S. Dădăriatu (România), care va avea loc Duminică 26 Aprilie, la ora 8 seara în biserica Mavrodol din Pitești.

Sincere felicitări!

— **Țarul ajută pe prințul Gheorghe.** Se vestește din Belgrad: — După cum se afirmă, ambasadorul Rusiei a comunicat guvernului sârbesc cum și prințului Gheorghe că țarul este dispus să-i doneze acestuia o jumătate de milion de ruble, plus un apanaj de 60.000 de ruble anual pentru timpul studiilor lui.

— **Vizita polițailor unguri în România.** Doi funcționari superiori ai poliției dela granița ungurească, dd. Benedek Zoltán și Burg Kornél au sosit dăunăzi la București pentru a studia organizația diferitelor instituții de siguranță publică a României. Ei s'au prezintat la directorul siguranței generale, au vizitat prefectura poliției și principalele clădiri ale capitalei românești, Ateneul, Palatul poștelor, Casa de depuneri etc. Seara ei au plecat la Constanța spre a-și da seama de organizația poliției în această localitate.

— **Greva brutarilor în București.** Două zile Bucureștii au rămas fără pâine. Guvernul prevăzuse astătoamnă într'un regulament că brutarii vor trebui să anunțe orice scumpire a pâinii autorităților cu 15 zile. Acum însă brutarii pe motiv că făina s'a scumpit pe neașteptate și nu pot vinde 15 zile pâinea cu pagubă, s'au pus în grevă, producând numai jumătate din cantitatea obișnuită de pâine. Două zile jumătate din București au rămas în parte fără pâine. Atunci guvernul a ordonat ca manutanța armatei să producă și să puie în vânzare cantitatea necesară de pâine în zece locuri de vânzare fixate de primărie. În același timp guvernul a ordonat concentrarea brutarilor din București încât aceștia chemați la armată au fost nevoiți să lucreze de nevoie unde refuzaseră să lucreze de voie bună. De altcum din cei 96 de brutari ai capitalei 70 sunt greci și bulgari și abea restul români și aceștia nu refuzaseră munca.

— **Necrolog.** Primum următorul anunț funebrel: Subscriși cu inimă frântă de durere aduc la cunoștință, că mult iubitul lor tată, socru și tată bătrân Ioan Fărcaș protopop în penziune și asesor consistorial etc., după un morb scurt, dar plin de suferință, provăzut cu s. sacramento și-a dat nobilul și scumpul său suflet în mâinile crea-

torului în 5 Mai a. c. st. n. la 11 ore din zi, în etate de 82 ani a vieții și 52 ani a preoției. Rămășițele pământești s'au înmormântat Vineri în 7 Mai la 3 ore p. m. în cimiterul gr.-cat. din Sec. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată. Sec. 5 Mai 1909. Dr. Ioan Fărcaș, avocat în Dej; Dr. Iosif Fărcaș, medic în Zălau ca fiu; Reghina Fărcaș preoteasă, ca fiică; Elena Izsáky, Eugenia Nechita ca nurori; Livia, Augustin, Minerva, Liviu, Alexandru ca nepoți și nepoate.

— **A simulat sinucidere.** Cea mai nouă meserie e de sigur a lui W. Dolau, care de câte ori era în lipsă, totdeauna simula că a luat venin și deși nu se putea constata că ar fi un serios candidat de moarte a fost totdeauna ajutat. Mercuri și a repetat comedia dar dus în spital i-s'a descoperit mișelia.

x **Certificat.** Lewisch Robert, arhitect, de altare în Szombathely a făcut pe seama bisericii rom. cat. din Ujpecs un altar principal al Trinității. Altarul este d'o distinsă frumusețe, d'o executare și stil artistic, aurit bogat, pe lângă asta l'a socotit în preț foarte moderat. Așa, că pe numitul sculptor îl recomand în chipul cel mai călduros preonoratei preoților pentru executarea lucrurilor bisericesti.

Dat în Ujpecs, 1 Iulie 1908, Tokody Ödön preot.

x **Dacă sănătatea vă este scumpă, să beți odată de două ori pe săptămână $\frac{1}{2}$ pahar de apă amară Franz Josef.** Având efect sigur și fiind ieftină, să nu lipsească din nici o casă. Se capătă dela toate farmaciile și prăvăliile.

Ultime informațiuni.

Desbaterea proceselor noastre.

Redactorul nostru responsabil d. Constantin Savu a primit azi o citație pentru a se înfățișa la desbaterea a trei din multele procese de presă ce ni-s'au făcut în timpul din urmă de către ministerul public. Cele trei articole incriminate sunt »Ce ne așteaptă«, »Prin calvar« și un apel al comitetului care a organizat astătoamnă în București un meeting de protestare în sala Dacia împotriva asupririi ungurești, apel care a fost reprodus de noi.

Desbaterea procesului se va face în fața curții cu juri din Oradea-mare în ziua 24 Mai.

Concert, petreceri.

— *Corul didactic dela gimnaziul român gror. diu Brad, invită la maiatul elevilor, care se va aranja în mod festiv ca totdeauna la 3/16 Maiu, (în caz de timp nefavorabil la 10/23 Maiu) c. în Pădurea »Crișanei« (alias Porsch). Venitul curat este destinat pentru fondul elevilor morboși dela gimnaziul susnumit. Inceputul la orele 9 a. m.*

Economie.

In atențiunea inginerilor români. Suntem rugați a publica următoarele: In comuna Torontal Ozora (Uzdin) se vor da în antrepriză lucrările pentru îndreptarea drumurilor din țarină. Inginerii diplomați se pot prezenta Miercuri în 12 Mai c. la Uzdin, când se va ține licitația cu oferte.

Tîrgul de bucate din Aradul nou.

Arad, 5 Mai.

S'au vândut azi:

grâu 200 mm.	14.—14.20
cucuruz 400 mm.	6.90—7.—
secară	9.70—9.80
ovăs	8.10—8.29
orz	8.00—8.05

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 5 Mai 1909.

Grâu pe Mai 1909	28.30—28.32
Grâu pe Oct.	23.74—23.76
Secară pe Oct.	18.72—18.74
Cucuruz pe Mai	15.28—15.30
Cucuruz pe Iul.	15.74—15.76
Ovăs pe Oct.	15.10—29.12
Rapiță pe Aug.	29.08—30.—

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

De Tisa — — — —	29 K. 85—30 K. 20
Din comitatul Albei —	28 > 85—30 > 05
De Pesta — — — —	28 > 90—30 > 10
Bănățenesc — — — —	28 > 95—30 > —
De Bacica — — — —	28 > ——30 > 20
Secară de calitate I	19 > 90—20 > 20
Săcară de calitate mijloc.	19 > 80—19 > 90
Orzul de gutreț, calit. I.	18 > ——18 > 20
> > calitatea a II.	17 > 60—17 > 90
Ovăs > > I.	18 > 20—18 > 50
> > > II.	17 > 60—18 > 10
Cucuruz — — — —	15 > 40—15 > 50
Tărâțe — — — —	11 > 80—11 > 90

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare mătoarele cărți din biblioteca Socec:

Nr. 47 Poezii de Ion Minulescu 30 fil. plus 10 fil.

Nr. 56 Stăpânea odată... de Delavrancea 30 plus 10 fil.

Nr. 62 Viața caznică a animalelor, traducere de N. J. Duscian 30 fil. plus 10 fi.

Nr. 64—67 Petru și Ioan, roman, tradus de N. Beldiceanu 1 cor. 10 fil.

Viața Românească Nr. 3 Prețul 2 cor. + 20

Noua Revista Română Nr. 2 > 25 fil. + 5

Nr. 403 M. Kogălniceanu: Acte, scrieri tinerete, discursuri. 30 fil, plus 5 fil.

Nr. 405. W. Korolenko, Nuvele siberiane. fil. plus 5 fil.

Nr. 406. A. I. Odobescu, Mihnea-Vodă cel și doamna Chiajna 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 407. Atacul morii și Inecul, trad., de C. Lecca 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 412. Swatopluck cech, cântecele slave 30 fil. plus 5 fil

Nr. 415—416. Mihail Kogălniceanu, Imbucătirea soartei țaranilor 60 fil. plus 10 fil.

No. 41 Bibl. Rom. Socec. »Povestea corăriei«, amintiri de Ion Dragoslav. Prețul 30 plus 5 fil.

»Povestiri«, de H. C. Andersen, ilustrate de Pedersen, tradus de Ruxanda Vlahuța. Prețul 2 cor. plus 30 fil.

No. 51 »Eden Anto« povestiri, traducere de italienește de D. Tomescu. Prețul 30 fil. plus 5 fileri.

No 52 »Deschiderea cursului de Istorie Națională« de M. Kogălniceanu 30 fil. plus 5 fil.

Redactor responsabil Constantin Savu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și com.

Dr. Liviu Tămășdan

anunță că și-a mutat cancelaria advocațională în —

Arad, Str. Szt. László Nr. 1, etc.

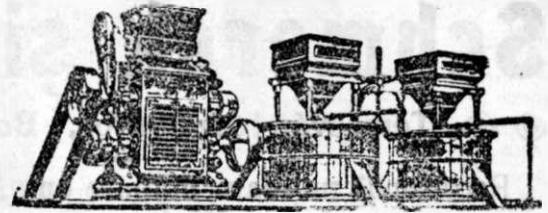
BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1908.		1909.	
19 Aprilie.		11 Aprilie.	18 Aprilie.
ACTIV			
129852206	91998206 Reserwa metalică Aur	88060909	123780249
1878932	37854000 " Trate Aur	33641613	121702522
54323510	Argint și diverse monete		1415158
7718700	Portofoliu Român și Străin		1446646
17159687	(*) Impr. contra ef. publice	11667000	50124686
11999699	" " " " in cont curent 16978159		56571699
15579733	Fonduri publice		28849667
3231621	Efectele fondului de rezervă		28645159
5939265	" " " " amortizarea imob. și material		11999924
684864	Imobili		11999825
605506	Mobilier și Mașini de Imprimerie		15296433
104395979	Cheltueli de Administrație		15190531
—	Depozite liberă		3177121
—	" " & provizoria		3161621
21593034	Compturi curinți		5972060
27565474	Compturi de valori		5972065
402528210			704446
—			704491
12000000			538397
24850121			649848
3664810			103588660
256478170			103364400
—			—
1139130			24391200
—			18250265
—			27667854
104395979			28682795
402528210			397505855
—			396341867
PASIV			
12000000	Capital	12000000	12000000
24850121	Fond de rezervă	26414884	26650782
3664810	Fondul amortisării imobilelor și material	3893778	3923808
256478170	Bilete de Bancă în circulație	250449610	249163210
—	Profituri și pierderi	—	—
1139130	Dobânzi și beneficii diverse	1158923	1239667
—	Compturi curinți	—	—
—	" " " " & provizoria	—	—
104395979	Depozite de retras	103588660	103364400
402528210		397505855	396341867
	Scomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%		

Martin Droszt

lemnărie de mori și edificii.
Biserica-Albă, (Fehértemplom) str. Petöfi nr. 63,

Se recomandă pentru lucrări de mori și de edificii cari cad în bransa lui, d. e. Construcție și reconstrucție de mori de apă, aburi și cu motor, mori înalte, semi înalte și plane, mai departe tot felul de montări complete de curățit, mașini de cernut și mașini automate pentru amestecarea făinei etc. se săvârșesc prompt și corespunzător tuturor împrejurărilor. Se primesc tot felul de mașini usate pentru renovare și reconstrucție. Tot asemenea se primesc lucrări de construcțiuni, aranjarea locuințelor, a prăvăliilor, biurourilor și școlilor cu prețuri favorabile. La derință trimite desemnuri de plan și proiect — de budget. —

Nu-i așa că **Vă năcăjiți!** fiindcă instrumentele muzicale n'au fost bine reparate și totuși le-ați plătit cu preț mare. —

De aceea evitați de azi înainte Seghedinul și Timișoara și trimiteți ori-ce instrumente de ori-ce fel la

Toskanovics Vilmos

fabricant artistic de instrumente muzicale, în Biserica-Albă, (Fehértemplom fő utca) peste drum de bazarul bisericii române.

Ține în depozit cele mai bune **piane și pianine**, Resonator-Mignon și fabricații din străinătate, lemn de nuc american, negru cu lustru și de mahagoni cu claviatura admirabilă. Tot odată primește să repare artistic cu prețurile cele mai favorabile și pe lângă garanție, instrumente muzicale de alamă, cu coarde, violinele cele mai bune — și pian. —

Țin în depozit fabricațiile cele mai bune.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint. —

Reinhold ZOLLER
măiestru mecanic
FEHÉRTEMPLOM
Schillergasse 8.
lângă „Burg“.

Își recomandă on. public din loc și provincie marele său atelier mechanic unde se repară tot felul de **mașini de cusut și biciclete**.

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

— Prețuri moderate serv. viciu prompt. —

în Sibiu (Nagyszeben).

baie de Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor. Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca comestibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn. Vană de neîncălzit numai 24 cor. Lungimea fundului vanei 122 cm. :: Înălțimea de 60 cm. :: Comandele se efectuează imediat și se trimite cu rambursă.

Gustav Stuchlich
Hauptgasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mil de scrisori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative) pentru dame și domni, inventate sub numele Zenith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, ceea ce era defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor., 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zénith, căci numai atunci e veritabil, dacă e provăzută cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, recom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

E o noutate de senzație pentru menagere!

Măngălăul meu patentat

care face revoluție în menagi și devine indispensabil în orice casă. Inmanuarea lui e simplă și ușoară, încât îl poate inmanua fără oboseală și o fetiță de 14 ani.

Măngălăul meu nu rupe rufe, se lucrează cu el curat și frumos.

Il expediază inventatorul

KELEMEN MÁRTON

strungar artistic

— Győr, Andrassy-ut 24. —

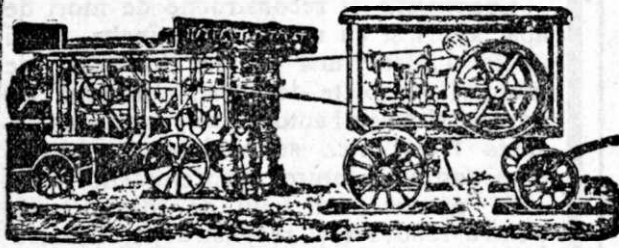
Catalog gratuit și porto-franco.

Prima firmă de motoare sudungară.

Schmerek și Szabó

⊙ ⊙ Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14. ⊙ ⊙

Recomandă motoare mánate cu ulei brut, benzin și cu gaz de prima calitate, precum și ori-ce articli tehnice, uleiuri instrumente și mașini. Primește instalație

de mori pentru măcinat. - Atelier de reparat propriu!

Catalog de prețuri se trimite gratuit — și francat. —

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

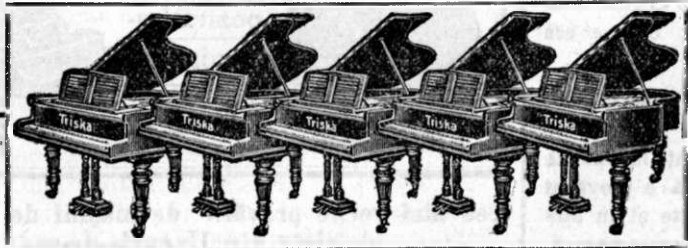

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11'—
„ „ box „ „ „ . . .	K 11'—
„ „ șevro pt dame cu bumbi . . .	K 10'50
„ „ „ „ cu șirete . . .	K 9'50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8'—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 6'80
Ghete de copii dela	K 3'—

Material de la clasă.

TRISKA J. Primul depozit de piane — din tot Ardealul —
Cluj — Kolozsvár, Sétáter-utca Nr. 10.

Recomandă pianurile și pianinele sale provenite din fabricile celebre din țară și străinătate, precum și atelierul său de reparat instalat din nou, în care pianurile vechi și stricate să repară repede, prompt și ieftin cu mijloace moderne. — PLANURI CU CHIRII IEFTINE.

Cel dintâiu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitir —
Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatok.

HEINRICH KLEVERKAUS

fabrică de salamă și cârnățării
instalație electrică

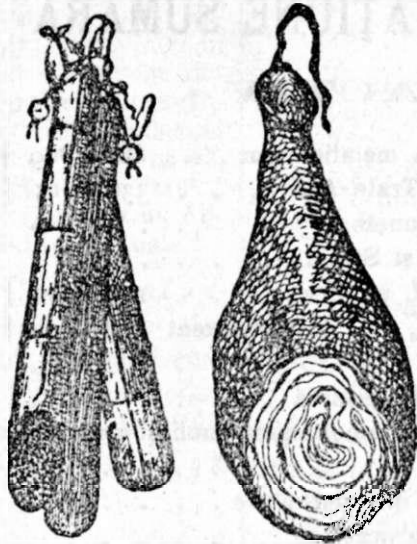
Brașov - Brassó, Hirschergass.

Expedierea zilnică cu poșta și în
la toate stațiunile din țară și străinătate

Cârnați proaspeți de 2-ori pe
de Paris, sardelie, ma
cârnaței, cârnați de Fran
furt și Braunschweig, etc.

Preț-curent gratis și franco

Expediază pe lângă ramburs
unsoare de porc de pri
calitate în vase de 5 klg. cu
de zi la oricare stațiune poșt
Revanzătorii primesc raba

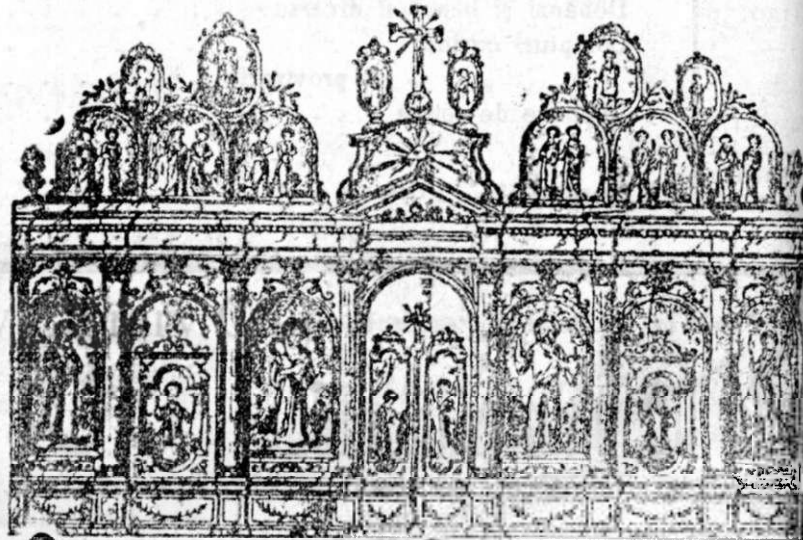

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Lewisch Robert

sculptor și arhitect de altare

Szombathely.

Face tot felul de mobilier de biserică, așa ca :

Iconostase și altare — statui de piatră și lemn —
amvoane și scaune de spovedanie — sicriul Domn
lui, grotă Mariei de Lour — cristelnițe, icoan
de stațiune — sculptură în relief sau pictură —
străni — pictură de biserică și altare.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, aurește și marmore

Preț-curent, proiect de budget și planuri gratis. Dacă sunt chemat pe
examinarea lucrului, mă duc ori-unde pe cheltuiala mea proprie.

DROGUERIE.

Dubiniewicz Oszkár

comerciant de articole medicale, chimice și parfumuri.

Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Chiag litr. 3 cor.

Aparate de fotografiat și tot ce se ține de ele, hârtii și articole
chimice. Aparate dela 8—200

Petrol-China

cel mai bun mijloc con
mătreței a căderii părului
și cărunțirii. Prețul Cor. 12